

„Canadian Hungarian News” Entered as Second Class matter Gen'l Post Office, Ottawa, Ontario, Canada An independent journal, published twice every week in English and Magyar languages. - Circulating in the 9 Provinces of the Dominion of Canada and largest of all Hungarian Papers within the entire British Empire. Editorial Offices and Printing Plant 275 Hargrave St., WINNIPEG, Man. Yearly Subscription \$2.00 to Foreign Countries \$2.50

BRANTFORD BRIDGEVILLE CALEDONIA CHIPPAWA CROWLAND FORD CITY FORT BESS FORT WILLIAM GALT GUELPH HAMILTON KITCHENER MONTREAL New WATERLOO NIAGARA FALLS OTTAWA PORT COLBORNE PORT ROBERTSON QUINCY ST. CATHARINES SPRING WELLS SUDBURY SYDNEY TORONTO WELLSAND WINDSOR

Kelet-

és

Nyugat

Kanadai Magyar Újság

CANADIAN HUNGARIAN NEWS

REKVAR CANA CALGARY COALHURST EDMONTON ESTEVAN HALEM KAPOVAB LEASE LETHBRIDGE NOREBY OTTHON PLUNKETT RAYMOND REGINA SASKATOON SASKATCHEWAN SOKHALON SPT. LASZLO SZIKELI FOLD SUMAS TABES VANCOUVER WYKAW WYBURN WHITEWOOD YORKTON

„Kanadai Magyar Újság” Az egyetlen kétkezzer hetenként megjelenő független magyar nyelvű Kanadában. Az Angol Birodalom legelterjedtebb magyar nyelvű lapja, amely mindenkor öszefoglalja a világ magyar nyelvű sajtójának híreit és a kanadai polgárokat megillető jogokat igazságtalanságok minden honfitársunk számára. Előfizetési díj egy évre: \$2.00. Az Okozásba és Szervezettségbe és kiadást hivatal 275 Hargrave St WINNIPEG, Man.

VOL. X. EKVOLYAM

375 HARGRAVE, ST. WINNIPEG, MAN.

1933., TRIANON 13. NOVEMBER 24 PÉNTEK

No. 55 SZAM.

A farmerek és munkások kiuzsorázása parlament elé kerül

Atlanti Óceántól Csendes Tengerig

N. B.

New Brunswick legmagasabb hegycsúcsa a Carleton, 2,700 láb.

40 EZER láda kanadai pálinkát hajóznak hamarosan Saint John kikötőjéből az Egyesült Államokba a december végén megszűnt prohibíció alkalmából. Európa felől is rengeteg szesz érkezett ebbe a kanadai kikötőbe, hogy a „szabad” szeszárúsítás napjait elkerülje az amerikai fiáncok kellemetlenkedéseit.

SHIPPEGAN

sziklás szigetén egy szegényes halászközség konyhájában hajtott végre vakbélműtétet Baxter monctoni orvos. A népszerű sebész szikla-távirón hívta a beteghez s ő erre vízi-repülőgépen indult haladéktalanul utnak. Lameque szigetére érve megvizsgálta a páciens és megállapította, hogy nincs veszélyes elváltozás, az esti félhomály miatt egy sereg kőolaj-lámpa fényénél operálta meg a 16 éves Eulida Hache-t.

N. S.

Nova Scotia kikötői a leghidegebb télen is biztos menedéket nyújtanak a hajózásnak.

SAKERTŐ

bizottságot szándékozik megbízni a halifaxi kormány annak megállapítására, hogy milyen módon lehetne jobb körülmények közé juttatni a tartomány lakosságát. Kiderült ugyanis, hogy többek között élelmiszerekből egymillió dollárnyi értékű vásárolt másutt a tartomány, miután a nova-scotiail farmerek nem tudnak elegendő mennyiségben termelni. Ugyanakkor Nova Scotiában több szennet bányásznak, mint amennyit a jelen körülmények között Keletkanadában el tudnak helyezni.

Que.

Quebec területén teremtik a világ aszbeszt szűkebb körében több, mint 95 százalékat.

MONTREAL

városától 60 mérföldnyire, Granville quebeci község határában megtalálják azt a hat vasúti tolvajt, akik helyett több száz munkanélküli ingyen-utaztatást minden alap nélkül a csendőrség a közelmúlt hónapok folyamán. Granville nagy részét francia lakossága „farmer-fegyverekkel” azaz villával, botokkal felszerelve három órán keresztül harcolt az iskola épületében elrejtőzött haramiákkal, míg a kihívott vöröskabátosok lefegyverezték a szarkákat.

A HAJÓZÁST

nappali forgalomra korlátozták a St. Lawrence folyón, miután a világtól bójákat nagyrészt elsodorja a jég s így az éjszakai hajóforgalom bizonytalanra vált. Eszerint az idén közszentelt be legkorábban a tél a Szent Lőrincen. Még 1910 novemberében is öt nappal később zárták le a részben a hajóforgalmat.

500 DIÁK élete forgott veszedelemben, amidőn kigyulladt és leégett a St. Charles iskola Quebecben. Szerencsére nem vesztették el lélekjelenlétüket az iskola tanulói, úgyhogy egyikük-

Sask.

Saskatchewan közel 100 telecsarnokában 10 millió font vajat állítanak elő évenként.

KINAI

pionir-temetést nézett végig múlt pénteken Saskatoon város lakossága. A 30 évvel ezelőtt Saskatoonba érkező „csinak” nagy jövevénye volt a sárga népfajnak s így honfitársai egytől-egyig kivonultak a végteszünet-székre. A Mark névre hallgató kínai nagyra neveltek Saskatoonban, hiszen ő nyitotta meg az első kávémezt, amidőn az állomáson kívül csupán néhány házból állott a város.

WELDON

észak-saskatchewan teleptől délre az egyik tóban megtalálták annak a lengyel munkásnak a holttestét, aki a helyszíntől 60 mérföldnyire levő Prince Albert National Park tábortól tűnt el meg a nyár folyamán. A 36 éves ember öslásnán indult temetés semmiféle külső behatás nyomát nem lelték az orvosok, úgyhogy a jelek szerint öngyilkosságot követett el a munkahálymi miatt elkeseredett ember.

REGINA

városi választási mozgalma során sokat emlegetik Malone polgármesterjelölt. A lemondott városi tanácsos ugyanis hat percel határidő után nyújtotta be polgármesterjelölését megbízatását és ennek értelmében még ha megválasztanák is november 27-ikén, bármely szavazó megtámadhatja megválasztásának érvényességét.

A KIÉGETT

déli területekről nem kevesebb mint 1,545 család költözött az északi, több csapadékkal bíró vidékekre az elmúlt négy év folyamán. Ezelőtt 252 család vette kezébe a kényes feladatot a vándorbotor és „muftit” északra a tartományi kormány támogatásával.

A GÉPKOCSI

adót a tartományi autótulajdonosoknak egyöntetű kérésére valószínűleg csak április 1-én kezdik ismét beszedni, úgyhogy a december 31-ikén lejárt 1933-as számlákkal március 31-ikéig jogosan utazhatnak azok, akik járható ut mentén laknak. Egyelőre hivatalosan még nem erősítették meg a bizonyossá vett változást.

HEWARD

iskolakerület olyan szegény sorba jutott, hogy képtelen egész télen át fizetni a tanítót és futni az iskolát. Ezért azzal fordultak a tartományi népművelési miniszterhez, hogy folyótsion külön segélyt részükre, miután ellenkező esetben kénytelenek lennének három hónapra keresztül zárva tartani az iskolát.

Alta.

Alberta 400 ezer lóerős villamos energia szolgáltatójára beállt forgatórendszerből csak 40 ezret használnak ki.

CALGARYBAN

elfogták azt a két revolveres banditát, akik fényes nappal betörték az egyik Vancouver pénzügyintézetbe, honnan negyedszáz dollárnyi készpénzt emeltek el. Ezzel egy országos rablóbandát tettek ártalmatlanná. A banda többi tagját Montrealban, illetőleg a Winnipeg melletti Portage la Prairie-n fogták el.

EMBERTELEEN

teherautóval vezetőt nyomoz az edmontoni

Magyar népművészetnek hódolt a prérák fővárosa

Még a forgalmáról híres Eaton áruház is ritkán látogatott olyan népművészeknek, mint november 21-én 22-ikén. A Handicraft Guild rendezésében ugyanis népművészetük legjavát mutatták be az egyes nemzetiségek és örömmel állapíthatjuk meg, hogy a kiállítás magyar része nyerte meg a százezrekre tolongó látogatók tetszését leginkább. Fenti képeinken a winniepei női mozgalom lelkes vezetőjét, Schebeckné Bérczy Saroltát látjuk Lussaynéval, a gyönyörű kézműmunkát és faragványok között. A „Magyar Népművészet” mindenesetre tagja N. Istvánffy Zoltáné irányításával derekasan kivette részét a rendezés munkájából és nagyban hozzájárult ahhoz, hogy az angol sajtó s a közönség egyhangúlag elismerje a magyar népművészet kulturális értékét. Szücs testvérek zenekara kísért. Ugyancsak nagy sikert arattak a magyar zesszonyok finom süteményei.

ni rendőrség egy halálos elgázolással kapcsolatban. Egy 17 éves fiút Forest Hights külvárosban elütött a robogó gépkocsi, melynek vezetője meg sem állt. A szerencsétlen fiu egyik eltörtött bordája keresztülszúrta tüdejét és mire rátaláltak már halott volt. Az orvosok szerint sürgős műtéttel még segíthettek volna rajta, ha a kegyetlen teherautó vezető megkényőrlt rajta és korháza szállította.

B. C.

British Columbia éro olvasztó telepi gyártja a legtöbb talajjavító vegyszert.

FÖLDRENGEST

jelzett a victoriái csillagvizsgáló állomás a hét elején. A finom műszerek jelzése értelmében a rengés nagy távolságban mehetett végbe. E-

Munkás

JÖL FIZETETT MUNKÁT RELIEF HELYETT — ÖT NAPOS MUNKAHETET, HET ÓRAS MUNKANAPOT A KIHASZNALÁS BUNTESELET — MUNKÁS-KEPVESELEKET OTTAWA!

A RAB-MUNKÁT eltörték a manitobai Stoney Mountain feyházban, legalábbis az ipari képzettséget igénylő szakmában. Ennek révén winniepei acélmunkások jutnak hosszabb időn át keresethez. A szakszervezetek most a rabok által végzettet más ipari munkát is meg szeretnék kapni a munkanélküliek részére.

BÁNYAROBBANÁS

következtében ismét 14 munkás halt meg Anglia szénvidékén, Chesterfield egyik tárnájában. Ezer lábnyi mélységben a föld alatt 31 vándor temetett el a bányalég robbanás következtében beomló törmelék, azonban 17 bányász munkás sikerült magát kikaparnia az égő pokolból.

DUNDURN

saskatchewan munkanélküli tábor épületeit a többi tábor házáival ellentétben vasbeton-téglákból emeltek

HÁROM DOLLAR HETIBÉRENT DOLGOZTATNAK A QUEBECI SZÖVŐIPAR TULAJDONOSAI — MEGNYUZZAK AZ ÁLLATTENYÉSZTŐKET AZ ARAK LENYOMÁSÁRA SZÖVETKEZETT NAGYVAGYOK — VIHAROS MEGNYITÁS ELÉ TEKINT A BIRODALMI ORSZAGHÁZ

Megbízható forrásból szerzett értesüleseknek szerint már maga az ottawal kormány is rászánta magát, hogy tegyen végre valamit az országsszerte hangzótott visszaélések és tarthatatlan állapotok ellen. A januári képviselőházi megnyitás előszeként azután nagy sürgős-forgás észlelhető az egyes miniszteriumokban s lázasan gyűjtik az adatokat a betérjendők törvényjavaslatok dolgában.

Az országgyűlés rendes kerékvágásában való döcögését a jövő ülésen azonban nem a hivatalos bejelentések, hanem a mindenünne beérkező panaszok özöne fogja kikölkenteni az eddig megszokott ülésrendből. A kormányk már tudomására jutott a lehetetlenségek sorozata és meg szerencse, hogy Ottawa politikáját is veszélyeztetni nemolyan problémák, mely a lakosság zömének annyira nyomja a szívet. Így talán mégis találnak majd módot arra, hogy már a saját érdekében is gyökeresen orvosolják a bajokat.

Mindenki emlékszik még például a konzervatívok azon hangzatos választási ígéretére, hogy a külföldi iparcikkekre rótt vám mal a kanadai munkásság bérért és megélhetési lehetőségét fogják megjavítani. Tényleg, sok olyan választókerületben győzött ennek révén konzervatív képviselő, ahol azelőtt szőhöz sem jutott volna. A munkabérek emelkedését azonban hiába várta bárki is, mert a közbejött gazdasági válság még az 1930-ban, tehát a Bennett-kormány uralomra jutásakor még érvényben levő szakszervezeti bérculcsol is ugyszólván elsőpörte.

LEGUJABB HIREK

TRIANON

átkát 13 évvel ezelőtt kényserítették népünk s ezért ezt emlékeztetőül feltüntetjük ezenlapon dátuma mellett. — Most már a gyzelemi konhoz ragaszkodó is belátták, hogy békerevizió nélkül lehetetlen a lefegyverzést végrehajtani — ezt állapította meg az nemzetközi bizottság, mely Svájc Genf városában decemberről januárig halasztotta a leszerelési konferenciát. Addigra remélik, hogy a német-francia ellentét elsimul és Páris hajlandó Róma kezdeményezését elfogadni egy igazságosabb helyzet megteremtésére.

SZÁZMILLIÓ

dollár értékben nyomtat „Janca” bankkát a birodalmi államkincstár, melyet Ottawából érkező jelentések szerint szűkebb-munkákra fognak költöni. A legujabb nemzetközi megállapodás szerint ugyanis az eddigi 33 százalékos aranyfedezet helyett 25% is elegendő s így a jelenlegi 175 millió bankjegyforgalmat százmillió dollárral emelhetik, hiszen 70 millió értékű aranyat őriznek az államkincstárban.

A LÉGORBE

„csak” 11 mérföldnyi magasságba emelkedett Settle amerikai pilóta léggömbje s így nem tudta megdönteni Piccard tanár és az orosz tudósok rekordját. Mindezek ellenére értékes híreket vezetett Settle az 88 ezer lábnyi magasságban észlelhető irtózatos méretű égő ellenére.

FELGYUJTOTTAK

a philadelphiai állami feyházat a szőkére kéz rabok s ennek kapcsán 1,300 elítelt szabadulását akarták elérni, de a helyszíre érkezett 500 rendőr keresztülhuzta számításukat. Kiderült, hogy tulajdonképpen csupán 75 mindenre elszánt gonosztevő kísértelt meg szőket és lársalkat csak felhasználhat terük elérésére.

AZ ANGOL KIRÁLY

trónbeszédje közben csipő megjegyzéseket tett McGovern skót munkáspárti képviselő, kinek viselkedése az egész brit birodalomban élénk feltűnést keltett. Jelmező az angolok higgadtására, hogy mindaddig semmiféle eljárás nem indították a közbeszéd ellen és napirendre tértek a szerintük éretlen neveltségtől felett.

AZ EGYESÜLT

Államok kormányában gyökeres változásokat idézett elő Roosevelt elnök pénzügyi politikája. A legutóbbi miniszterváltások után az egész világon óriási feltűnést keltett Sprague pénzügyi főtanácsadós lemondása, még inkább az ezzel kapcsolatban közzétett levele. Sprague ugyanis megjósolja, hogy az amerikai államkincstár teljes csődbe jut, ha a munkabérek és a fogyasztási cikkek árait a nyers-arany mesterséges drógtásával akarják emelni.

KANADÁT

okoják ismét azért, hogy az angol-orosz kereskedelmi meg egyezés nem jelent olyan arányú előnyöket a szigorúságra, mint az eskülvőben remélhették volna. Kanada ugyanis faipara és szénbányászata védelmében tiltakozott az orosz áruk Kanadába szállítására, nemkülönben pedig a kanadai nyers-termékek Angliából való kiszorítása ellen s ezért Oroszország nem brit államoktól szerezte be szükségleteit.

INGYENES

egészségügyi ellátásról gondoskodik végre a Saskatchewan tartományi kormány a kisvárad területek inességi részére. A régió halogató ügy elintézése ismét felidéz az a visszássá helyzetet, hogy ilyen ügyekben nem országosan gondoskodnak. Ennek következtében sok helyen megvonták a munkanélküliek gyógykezelését kedvezményeit, amit még a városi vagy tartományi adópnztár kiüülésével sem lehet menteni.